

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ ප්‍රකාශනය

පිටිස්බර්ග් යුදෙව් ධර්මාශ්‍රමයේ සමූහ ඝාතන ඇමරිකාව තුළ යුදෙව් විරෝධී ප්‍රචන්ඩත්වය පිපීරේ

Mass shooting at Pittsburgh synagogue : Anti-Semitic violence erupts in America

2018 ඔක්තෝබර් 29

ජීවිත සිල්වියා ප්‍රාන්තයේ ජීවිත වෘක්ෂය (Tree of Life) නම් යුදෙව් ධර්මාශ්‍රමය තුළ යුදෙව් විරෝධී සංහාරය, ඇමරිකානු දේශපාලන හා සමාජ අර්බුදය නව මට්ටමකට නංවා ඇත. එක්සත් ජනපදය තුළ තත්වය වඩා වඩා සිවිල් යුද්ධයක ස්වභාවය ගන්නා අතර, මෙය තුළ ඉතාමත් පසුගාමී මෙන් ම ප්‍රතිගාමී කන්ඩායම් දිරිමත් කෙරෙමින් හා ප්‍රචාරය කෙරෙමින් තිබේ.

සෙනසුරාදා උදේ ආගමික මෙහෙයක් අතරතුර ඇති වූ, පිටිස්බර්ග් සංහාරයේ දී පුද්ගලයෝ එකලොස් දෙනෙක් මියගියහ. කැපී පෙනෙන ලෙස වැඩිහිටියන් වූ විපතට පත්වූවන් අතර සහෝදරයින් දෙදෙනෙක්, වයස අවුරුදු 84ක් 86ක් වන යුවලක්, හා හොලෝකෝස්ටයෙන් බේරුණු අයෙකු වූ රෝස් මලින්ගර් ද වූහ. වෙඩිකාර රොබට් බෝවර්ස්ට්, සාපරාධී ඝාතන චෝදනා 11ක් හා වාර්ගික බියවැද්දීම් චෝදනා 13ක් එල්ල කෙරී ඇත.

එක්සත් ජනපදය තුළ යුදෙව් විරෝධය අමුත්තක් නොවන නමුත්, යුදෙව් පුද්ගලයන් ඉලක්ක කෙරුණු මෙම පරිමානයේ සමූහ ප්‍රචන්ඩතා පෙර නො වූ විරූ ය. රස් රායල් ප්‍රචන්පතක් වන හාරෙට්ස් (Haaretz) පත්‍රයේ එක් අදහස් දක්වන්නෙකු සඳහන් කළ පරිදි, "මෙය මෙහි සිදුවිය නො හැකි ය. යන මිත්‍යාව පුපුරා ගොස් ඇත. ඇමරිකානු යුදෙව්වන් නව හා වඩා බියගැන්වෙන අනාගතයකට ඊ ලග දිනයේ අවදි වනු ඇත්තේ, මෙය මෙහි සිදුවිය හැකි බව පමණක් නොව, අනාගතයේ එවැනි ප්‍රහාරයන්ගේ පෙර නිමිත්තක් බව අවබෝධ කර ගනිමිනි."

මෙම ක්‍රියාවේ සැලකුණු අර්ථය වටහා ගැනීමට එය එහි දේශීය පමණක් නොව, එහි ජාත්‍යන්තර හා ඓතිහාසික සන්දර්භය තුළ තැබිය යුතු ය.

මෙම ප්‍රහාරය ට්‍රම්ප් පාලනාධිකාරිය විසින් ගැසිස්ට් ප්‍රචන්ඩතා සඳහා විවෘත ව කරන ලද ඉල්ලීමේ නිර්මිතයකි. බෝවර්ස් පැහැදිලිව ම පොලඹන ලද්දේ උමතු යුදෙව් විරෝධය හා සංක්‍රමන විරෝධී ස්වෝත්තමවාදය විසිනි. මධ්‍යම ඇමරිකාවෙන් පලා යමින් සිටින, සංක්‍රමනිකයන්ට සත්කාර පිනිස, ජීවිත වෘක්ෂයේ ධර්මාශ්‍රමයට අනුබද්ධ, හිඛා සංක්‍රමනික ආධාර සමාජයේ (එච්අයිඑස්එස්) උත්සාහයන් නිසා යුදෙව්වන් කෙරේ ඇති වූ ඔහුගේ වෛරයට සම්බන්ධ ප්‍රහාරයට යන්තම් පෙර ඔහු සමාජ මාධ්‍ය වෙතට අදහස් විසුරුවා හැරියේ ය. "එච්අයිඑස්එස් අපගේ මිනිසුන් මරන ආක්‍රමනිකයන් ගෙන ඒමට කැමති" යයි ඔහු ලිය යි. "මට වාඩිවෙලා මගේ මිනිසුන් මරා දමනවා බලා ඉන්න බෑ."

අධිරාජ්‍යවාදය විසින් ඇති කෙරුණු හේතු මත මධ්‍යම ඇමරිකාවේ දුර්දතාව හා ප්‍රචන්ඩත්වයෙන් පලා යන සංක්‍රමනිකයන් සඳහන් කිරීමට "ආක්‍රමනිකයන්" යන්න පාවිච්චි කිරීම ඇතුළුව ඔහු යොදා ගන්නා භාෂාව, ට්‍රම්ප් පාලනාධිකාරියේ භාෂාව යි. පසු ගිය සතියේ කතාවක දී, ට්‍රම්ප් එක්සත් ජනපද දේශසීමාව කරා එන සංක්‍රමනිකයන්ගේ

ගමන් රියක් "අපේ රටට ප්‍රහාරයක්" යැයි හැඳින් වූයේ ය. ඔහු එය හැඳින්වූයේ "ඔබගේ අසල්වැසියා, ඔබගේ රෝහල්, ඔබගේ ඉස්කෝල" විනාස කිරීමට තර්ජනය කරන ආක්‍රමනයක් ලෙස ය. යුදෙව් විරෝධී හා ගැසිස්ට්වාදී රූපාලංකාර පිරුණු සඳහන් කිරීම් තුළ, ට්‍රම්ප් "ඔර්ලෝසුව ආපසු හැරවීමට උත්සාහ දරන, දුෂිත, බලලෝභී ගෝලීයවාදීන් හට" බලය ලබා දීම හෙලා දැවුණේ ය.

ධර්මාශ්‍රමය තුළ ප්‍රහාරය සිදුවූනේ ට්‍රම්ප් ආධාරකරුවෙකු විසින් ප්‍රමුඛ බෙමොක්‍රටිකයන්ට පයිප්ප බෝම්බ පෙලක් එවීමෙන් අනතුරුවය.

ට්‍රම්ප් ම ද රෝග ලක්ෂණයකි, කෙසේ නමුත්, පැහැදිලි කිරීමක් නොවේ. කුමක් විසින් ට්‍රම්ප් බලයට ගෙන ආවේ ද?

2008 මූල්‍ය අර්බුදයේ ප්‍රතිවිපාක හා ඔබාමා පාලනාධිකාරියේ වෝල් විදිය ගැනි ප්‍රතිපත්ති, "අමතක කෙරුණු මිනිසාගේ" ආරක්ෂකයා ලෙස මවා පෑමට දක්ෂිණාංශිකයට හැකියාව ඇති කලේ ය. අවුරුදු 17ක් "තුස්තවාදය මත යුද්ධය" හා අවසානයක් නැති විසිපස්වසරකට වඩා දීර්ග යුද්ධයේ බලපෑම? බෙමොක්‍රටික් හා රිපබ්ලිකානු යන පක්ෂ දෙකම හා පාලක පන්තිය කම්කරු පන්තියේ වැඩෙන ප්‍රතිවිරෝධයට ප්‍රතිචාර වශයෙන් පෙර නො වූ විරූ ඒකාධිපතිවාදී පාලන රූපාකාරයන්ට හැරේ.? (අවසන් වාක්‍ය දෙක ගැටළු සහගත ය)

ට්‍රම්ප් පාර්ලිමේන්තුවට පිටස්තර අන්ත දක්ෂිණාංශයේ ව්‍යාපාරයක් වගාදිගා කිරීමට උත්සාහ ගන්නා අතර, බෙමොක්‍රටිකයෝ "බෙදීම් වැපිරීම" හා අසන්නෝසයරෙහිව ඇපකරුවන් ලෙස එඟ්බිඅයි, සීඅයිපී හා මිලිටරිය ප්‍රමිඛනි.

ජාත්‍යන්තර සන්දර්භය අවධාරනය කරන්නේ හුදෙක් ට්‍රම්ප් පාලනාධිකාරියට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් සම්බන්ධ යි යන කාරනය යි. අන්ත දක්ෂිණාංශික හා ගැසිස්ට්වාදී ව්‍යාපාර මෙන් ම ආන්ඩුවල වර්ධනය ගෝලීය ප්‍රපංචයකි.

පිලිපීනයේ දී, එය රොද්ගෝ දුනර්තේ බිහි කලේ ය, ඔහු නීතිය ක්‍රියා කරවන ඝාතක කල්ලිවලට ප්‍රශංසා කර සංවිධානය වීමට උදව් කලේ ය.

ඉන්දියාවේ දී, අගමැති නරේන්ද්‍ර මෝදි ගැසිස්ට්වාදී රාජ්ට්‍රිය ස්වයංසේවක් සන්ග් සංවිධානයේ සාමාජිකයෙකි. ගුජරාටයේ ප්‍රධාන ඇමති ලෙස, ඔහු 2002දී මුස්ලිම් පුද්ගලයන් සියගනනක් ඝාතනය කළ කැරලිල සංවිධානය කලේ ය.

බ්‍රසීලයේ, රයේ පැවති මැතිවරනය අන්ත දක්ෂිණාංශික අපේක්ෂක ජායිර් බොල්සොනාරෝ බලයට ගෙන ආවේ ය.

යුරෝපය පුරා, පාලක පන්තිය විසින් අන්ත දක්ෂිණාංශික හා ගැසිස්ට්වාදී පක්ෂ ක්‍රමානුකූලව ප්‍රචාරය කර ඇත. විශේෂයෙන් ම කැපී පෙනෙන්නේ ජර්මනිය තුළ වර්ධනය යි. ජර්මනිය තුළ හිට්ලර් ද හොලෝකෝස්ටයේ දී පුද්ගලයන් මිලියන හයක් ඝාතනය කිරීම ඇතුළුව 20වැනි සියවසේ ඉතාමත් බියකරු අපරාධ ද ඇති කල රට තුළ ගැසිස්ට්වාදය නැවත වතාවක් ප්‍රධාන දේශපාලන බලවේගයකි.

ප්‍රධාන විපක්ෂය වන ගැසිස්ට්වාදී ජර්මනිය සඳහා විකල්ප

පක්ෂය, හිතාමතා ම වගාදිගා කරන ලද්දේ දේශපාලන සංස්ථාපිතයේ පක්ෂ, එනම් ක්‍රිස්තියානි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් හා සෑම හැරීමක දී ම එහි සංක්‍රමන විරෝධී ස්වෝත්තමවාදය පිලිගෙන හා වැළඳගෙන ඇති සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් විසිනි.

පසු ගිය මාසයේ දී, ඒජර්ඩ් නායක ඇලෙක්සැන්ඩර් ගෝලාන්ඩ් හිටිලර්ගේ කතාවක් අනුකරනය කෙරුණු තීරු ලිපියක් ප්‍රධාන පුවත්පත වන *ග්‍රැන්ක්ෆර්ට් අල්ප්මේයින් සේයිතුංග්* හි ප්‍රසිද්ධ කලේ ය. මේ අතර ආන්ඩුව ඒජර්ඩිය සමග සන්ධානාගතව, ගැසිස්ට්වාදයට වන වාමාංශික විරුද්ධත්වය සාපරාධිකරනය කිරීමට ගමන් කර ඇත.

නිව් යෝක් ටයිම්ස් ඇතුළු ඇමරිකානු මාධ්‍ය විසින් ප්රමතිය තුළ ගැසිස්ට්වාදයේ නැගීමේ තීරනාත්මක බව මුලුමනින් ම වාගේ නො සලකා හැර ඇත. ප්රමානු ඉතිහාසය නැවත ලිවීම මෙන් ම නාසි අපරාධ සාපේක්ෂකරණ කිරීමේ ප්‍රතිගාමී ඉතිහාසඥයින්ගේ ප්‍රයත්න එක්සත් ජනපදයේ දැමින ශාස්ත්‍රාලිකය ඇතුළු ලිබරල් සංස්ථාපිතයේ විරුද්ධත්වය අවුස්සා නැත.

මෙම ක්‍රියාදාමයේ සාර්වත්‍රික භාවය අවධාරනය කෙරෙන්නේ ගැසිස්ට්වාදය නැගී එන රටවල් අතර රස්සරායලය ම ද වේ ය යන කරුණෙනි. යුදෙව්වන්ගේ වෛරය ජාතිකවාදයේ දරුණු වර්ගයක විශේෂිත රූපාකාරයකි, එය රස්සරායලය තුළ ප්‍රකාශ කෙරෙන්නේ පලස්තීනුවන්ට එරෙහි ආන්ඩුවේ සම්බාධක හා සංවිධානගත පුවත්බන්වය තුළ ය. මැත දී යුදෙව් ශ්‍රේෂ්ටත්වය සුරක්ෂිත කෙරෙන "ජාතික රාජ්‍ය නීතියේ" කොටසක් අධීක්ෂනය කළ, රස්සරායලේ අගමැති බෙන්ජමින් නෙතන්යාහු, හංගේරියානු අගමැති වික්ටර් ඕර්බන් ඇතුළු, යුරෝපයේ අන්ත දක්ෂිණාංශිකයන් සමග පොදු ප්‍රතිපත්තියක් සකසා ඇත.

අවසානයේ දී, ගැසිස්ට්වාදී ව්‍යාපාරයේ ජාත්‍යන්තර වර්ධනය එහි ඓතිහාසික සන්දර්භයේ තැබිය යුතු ය. හිටිලර් බලයට පැමිණීමෙන් වසර 85 ට පසු හා දෙවැනි ලෝක යුද්ධය පිපිරීමෙන් ආසන්න වසර 80ට පසු, ගැසිස්ට්වාදයේ යලි මතු වීමේ තීරනාත්මක බව කුමක් ද?

ස්ටැලින්වාදීන් විසින් සෝවියට් සංගමය විසුරුවා හැරීමේ තැන් පටන් 30වැනි වසරට ලඟාවන අද, 1989-1991 සිදු වූ දෙගෙනි සාරභූත ප්‍රතිගාමී ස්වභාවය මුලු ලෝකයා ඉදිරියේ හෙලිදරව් වේ. එක්තරා දුරකට දෙවැනි ලෝක යුද්ධයෙන් පසු කාලපරිච්ඡේදය තුළ මැඩ පැවත්වුණු ගැසිස්ට්වාදී ව්‍යාධිය බලගතු ලෙස යලි මතු වී ඇත. ධනවාදයේ ප්‍රචාරකයින් අනාවැකි කළ පරිදි, සෝවියට් සංගමයේ අවසානය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ මල්හටගැන්වූයේ නැති නමුත් අසමානතාවයේ පුපුරායාම, අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ, ඒකාධිපතිවාදය හා ගැසිස්ට්වාදයේ පුනරාගමනය ඇති කලේ ය.

ගැසිස්ට්වාදය යනු සීමාන්තික ධනේශ්වර අර්බුදයේ දේශපාලනික ප්‍රකාශනය යි. 1933දී "ජාතික සමාජවාදය යනු කුමක් ද?" නම් ලිපිය තුළ ට්‍රොට්ස්කි පැහැදිලි කලේ, නාසිවාදයේ නැගීමත් සමග "ධනේශ්වර සමාජය (තම) දිරවා නො ගැනුණු මිලේවිජත්වය වමනය කරමිනි සිටින" බව යි. ගැසිස්ට්වාදය යනු, "ඒකාධිකාරී ධනවාදයේ ඉතාමත් කුරිරු, ඒකාධිපතිත්වය යි" යනුවෙන් ඔහු ලිව්වේ ය.

ඒ තරමට අද ද, ධනවාදය තම නො දිර වූ මිලේවිජත්වය වමනය කරමින් සිටී. වඩාත් ආසන්න ඉලක්කය වන්නේ අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයේ ද ධනේශ්වර සුරාකෑමේ ද ප්‍රතිවිපාකවලින් පලා යමින් සිටින සංක්‍රමනික හා සරනාගත කම්කරුවන් ය. එක්සත් ජනපදය තුළ, ලමුන් ඇතුළු සංක්‍රමනිකයන් ඉතාමත් මිලේවිජ කොන්දේසි යටතේ රඳවා ගෙන සිටින, සරනාගත කඳවුරු එක්සත් ජනපද - මැක්සිකෝ

දේශ සීමාව ඔස්සේ ඉදි කර ඇත.

ඔහුගේ අන්තිම ප්‍රධාන ලියවිලිවලින් එකක් වන, "අධිරාජ්‍යවාදය හා යුද්ධය ගැන හතරවැනි ජාත්‍යන්තරයේ ප්‍රකාශනය" තුළ ට්‍රොට්ස්කි මෙසේ සඳහන් කලේ ය, "පිරිහෙන ධනවාදය සියලු" ම විවරවලින් යුදෙව් ජනතාව මිරිකා ගනිමින් සිටී; බිලියන දෙකක් වන ගෝලීය ජනගහනයෙන් මිලියන දාහතකට, එනම් සියයට එකකට අඩු කොටසකට තවදුරටත් අපගේ ග්‍රහලෝකයේ තැනක් සොයා ගත නො හැක. භූමියේ අතිමහත් ව්‍යාප්තියත් එමෙන් ම මිනිසා වෙනුවෙන් ගුවන මෙන් ම මහපොලව ද ජය ගෙන ඇති තාක්ෂණයේ ආශ්චර්ය මධ්‍යයේ ධනේශ්වරය අපගේ ග්‍රහලෝකය අතිශයින් අපවිත්‍ර හිරගෙයක් බවට හැරවීමට සමත් වී ඇත." එය යි "සංක්‍රමනිකයන් මිලියන ගනනක් මුහුන දෙමින් සිටින තත්වය."

සෙනසුරාදා සංභාරය නැවත වතාවක් ප්‍රදර්ශනය කර ඇති ලෙස, දේශපාලන ප්‍රතිගාමීත්වය හා යුද්ධයේ කාලපරිච්ඡේදයක්, ස්වෝත්තමවාදයේ පැරනිම රූපාකාරයක් වන යුදෙව්වාදයේ පුනරාගමනය සමග අනිවාර්යයෙන් ම ඒකාබද්ධ වේ. රස්සරායලය පැවතීම යුදෙව් විරෝධී වධ දීම හා පුවත්බන්වයට එරෙහි එක්තරා ආකාරයක ආරක්ෂාවක් වෙති ය යන මතය පහ කළ යුතු මිත්‍යාවන් අතර වේ.

දක්ෂිණාංශික ප්‍රතිගාමීත්වයේ අතිමුලිකම ඉලක්කය වන්නේ කම්කරු පන්තිය යි. ගැසිස්ට්වාදය ධනවාදයෙන් පැන නැගෙන්නාක් මෙන් ම පන්ති අරගලය ද පැන නගී. පන්ති අරගලයේ වර්ධනය ද සමාජවාදය පිලිබඳ වැඩෙන උත්සුකය ද පාලක පන්තිය හිතියට පත් කර යි. කම්කරු ජනතාව ගමන් කරමින් සිටින්නේ වමට ය, දකුණට නො වේ. සමාජ අසමානතාවට ද පාලක පන්තිය යුද්ධය සඳහා සූදානම් වීමට ද එරෙහි ව දැඩි හා වැඩෙන විරුද්ධත්වයක් ඇත.

සමාජ විරුද්ධත්වයේ පලමු සංඥාවේ දී ම, එය ගැසිස්ට් පුවත්බන්වය පෙරට ගැනීම, පාලක පන්තියේ මංමුලාවේ සංඥාවකි. 1930 ගනන්වල, ගැසිස්ට් ව්‍යාපාරය දැවත්ත පදනමක් අත්කර ගත් අතර, ප්රමතිය, ඉතාලිය හා ස්පාඤ්ඤය තුළ ඔවුන්ට බලයට නැගීමට හැකි වූයේ පාලක ප්‍රභූවේ කුමන්ත්‍රණය නිසයි. අද, ඉහලින් හිතාමතා ගැසිස්ට්වාදය ඇවිලවීම රටත් වඩා ප්‍රමුඛ කාරනයකි.

ධනවාදය නැවත වතාවක් මනුෂ්‍ය වර්ගයා ඉදිරියේ විකල්ප ඉදිරිපත් කරමින් සිටී: සමාජවාදී විප්ලවය ද ධනේශ්වර මිලේවිජත්වය ද, ශ්‍රේෂ්ටත්වය ප්‍රතික්ෂයාපනය කිරීම හා බේද ඇති කරන දේශපාලන කයිවාරු අවසන් කිරීමේ අවශ්‍යතාව ගැන මාධ්‍ය තුළ කෙරෙන සම්පූර්ණ සාකච්ඡා සියලු තීරනාත්මක ප්‍රශ්න මග හරින හිස් ප්‍රලාපයෝ ය. තුරන් කර දැමිය යුත්තේ ධනේශ්වර ක්‍රමය ම යි.

වසර අසූවකට පෙර, 1938දී, හතරවැනි ජාත්‍යන්තරය පිහිටුවන ලද්දේ ස්ටැලින්වගේ හා සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ පාලක මිලේවිජත්වයට ප්‍රතිවාර වසයෙන් කම්කරු පන්තියේ විප්ලවවාදී නායකත්වයේ අර්බුදය විසඳීමට ය. නව ජාත්‍යන්තරයේ දේශපාලන ක්‍රියාමාර්ගයේ හරි මැද වූයේ, කම්කරු පන්තියේ විශාලම පරාජය වූ, ප්රමතිය තුළ ගැසිස්ට්වාදය ජයග්‍රහණය පිලිබඳ පාඩම් උකහා ගැනීම යි.

ඉතාමත් වැදගත් පාඩම වන්නේ විප්ලවවාදී සමාජවාදී හා ජාත්‍යන්තරවාදී ක්‍රියාමාර්ගයක පදනමින් තොරව ගැසිස්ට්වාදයට එරෙහිව සටන් කිරීමට නො හැකි බව යි. 1930ස් ගනන්වල භීෂණයන් නැවත වතාවක් මතු වීමත් සමග, මෙම අවබෝධය කම්කරු පන්තිය තුළට ගෙන ආ යුත්තේ සමාජවාදී නායකත්වය, එනම් අසමානතාව, යුද්ධය හා ධනේශ්වර පද්ධතියට විරුද්ධත්වය සමග ගැසිස්ට්වාදයට එරෙහි සටන සම්බන්ධ කරන සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය ගොඩනැගීම හරහා ය.